

NAVODILA ZA MONITORING VOLKOV: IZZIVANJE OGLAŠANJA

Monitoring volkov s pomočjo izzivanja oglašanja služi za ugotavljanje prisotnosti teritorialnih tropov volkov ter prisotnosti mladičev, kar so ključne informacije za uspešno upravljanje s populacijo volkov. Na vnaprej določenih točkah oponašamo tuljenje volkov, s čimer poskušamo izzvati odgovor teritorialnega tropa. V mirni noči se tuljenje volkov sliši do 4 km daleč (odvisno od terena). Ker posamezen trop pokriva veliko območje (povprečje 35 000 hektarjev), je verjetnost odziva na posamezni točki dokaj majhna in je potrebno v čim krajšem času pokriti čim večje območje. Ker pa se volkovi ne odzovejo vedno tudi kadar so v bližini, je potrebno popis potrebno ponoviti trikrat.

Potek monitoringa poteka tako, da se z avtomobilom vozimo od točke do točke in na vsaki izmed njih oponašamo tuljenje volkov. Za beleženje podatkov monitoringa uporabljamo priloženi obrazec, v katerega vpisujemo podatke o odzivu volkov IN tudi podatke o poskusih izzivanja, ko nam volkovi niso odgovorili. Posamezen list nam služi za popisovanje v eni noči (ko nam zmanjka prostora, uporabimo nov list). Na vrhu napišemo noč, v kateri smo izzivali (npr. 28./29.8.2010), lovišče in revir v katerem smo izzivali, ime popisovalca, ki je izzival (tega podčrtamo) ter imena morebitnih spremljevalcev.

ČAS IZVAJANJA MONITORINGA

Monitoring volkov bo potekal usklajeno v isti noči po celotnem območju in sočasno s popisi v sosednjih območjih. Monitoring poteka v nočeh brez padavin in brez močnega vetra. Z izzivanjem začnemo približno **1 uro po sončnem zahodu** in končamo najkasneje 1 uro pred sončnim vzhodom. V istih popisnih kvadratih izzivanje ponavljamo v treh nočeh v čim krajšem razmaku, če je le možno (glede na vremenske razmere) v treh zaporednih nočeh, da se izognemo težavam zaradi premikov volkov.

LOKACIJA IZZIVANJA

Izzivanje poteka na točkah, ki so razporejene po mreži popisnih kvadratov velikosti 3 x 3 km. Znotraj vsakega popisnega kvadrata se izbere primerno lokacijo za izzivanje. Ta naj bo izbrana čim bolj na sredini kvadrata, da bodo točke enakomerno razmaknjene. Pri izbiri lokacije se naj upošteva predvsem preglednost terena, da se zagotovi čim večja slišnost (t.j. na grebenih, robovih planot, dnu doline). Načeloma izzivamo iz gozdnih cest, lahko pa se tudi nekoliko premaknemo s ceste, da zagotovimo boljši pregled nad terenom.

POSTOPEK IZZIVANJA NA POSAMEZNI LOKACIJI

Na lokacijo pridemo karseda tiho in po prihodu v tišini počakajmo nekaj minut. Nato začnemo z oponašanjem tuljenja volkov. Izzivanje poteka v treh serijah. Vsaka serija je sestavljena iz 4-5-ih klicev. Posamezen klic naj traja 5-6 sekund. Klici si sledijo v razmiku 2-3 sekund. Tako posamezna serija traja okoli 30 sekund. Klici v prvi seriji naj bodo nekoliko tišji (če so volkovi blizu je tako večja verjetnost

odgovora). Po vsaki seriji naredimo pavzo 3-4 minute, med katero poslušamo za morebiten odgovor (ta sledi v povprečju 10 sekund po našem izzivanju, lahko pa tudi po več kot 90 sekundah). Po končani tretji seriji na lokaciji počakamo 3 minute, nato pa se prestavimo na naslednjo lokacijo. Za vsako lokacijo tako potrebujemo okoli 15 min. **Za vsako lokacijo v obrazec zabeležimo točen čas izzivanja za VSAKO od serij** (označimo jih kot 1., 2. in 3. serija). V GPS shranimo točko s koordinatami lokacije oz. če nimamo GPS-a, točko označimo na karti skupaj z zaporedno številko – številka se naj ujema z zaporedno številko na obrazcu. Na popisni obrazec zapišemo tudi številko popisnega kvadrata (le-to odčitamo iz popisnega kvadrata).

Pregled poteka izzivanja na posamezni lokaciji:

- počakamo nekaj minut
- 1. serija: 4-5 klicev (tišji) v presledkih 1-2 sekund
- pavza 2-3 minute
- 2. serija: 4-5 klicev (glasnejši) v presledkih 2-3 sekund
- pavza 2-3 minute
- 3. serija: 4-5 klicev (glasnejši) v presledkih 2-3 sekund
- počakamo še 3 minute za morebiten odziv

V obrazec zabeležimo točno lokacijo izzivanja in točen čas izzivanja ob vsaki seriji.

KAJ STORIMO OB ODZIVU

Če zaslišimo odziv volkov, bodimo pozorni na:

- 1.) Smer iz katere prihaja tuljenje
- 2.) oceno kolikšna je oddaljenost
- 3.) število volkov, ki tulijo (eden ali več)
- 4.) to ali tulijo mladiči (prepoznamo jih po visokem javkanju), odrasli volkovi ali oboji

Na popisni obrazec vpišemo podatke o točnem času zabeleženega odziva, smeri iz katere prihaja odziv (zapišemo azimut v stopinjah ali pa s puščico označimo smer na zemljevidu), po kateri seriji so se oglašili, kolikokrat in kolikem času je preteklo od našega izzivanja, koliko volkov se je oglasilo (eden ali več) ter ali smo slišali tudi oglašanje mladičev. Morebitne opombe vpišemo v zadnji stolpec. Bodimo pozorni, ali je odziv slučajno enak načinu našega odzivanja (3 serije po 5 klicev) – to bi lahko pomenilo, da je prišlo do napake in slišimo katerega od sosednjih popisovalcev.

Ko nam volkovi odgovorijo, prenehamo z izzivanjem na tej točki. Poleg tega tudi ne izzivamo v popisnih kvadratih, ki mejijo na kvadrat, v katerem smo zabeležili odziv (to je 8 kvadratov okoli), ampak nadaljujemo z delom na drugem območju, ki nam je ostalo.

ZAHVALJUJEMO SE ZA SODELOVANJE!

Rezultati spremljanja stanja populacije volkov bodo objavljeni na spletni strani www.volkovi.si in v reviji Lovec.